

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 18Csp/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124451411
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:6124451411.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova 8, Bratislava 821 08, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., IČO: 35 855 673, so sídlom Tomášikova 28, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX E., o zaplatenie 504,32 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 433,02 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 433,02 eur od 7.2.2024 do zaplatenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 71,72 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným dňa 5.12.2024 Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 504,32 eur s príslušenstvom. Nárok uplatnil titulom neuhradenej ceny za telekomunikačné služby vo výške 69,42 eur, zmluvnej pokuty vo výške 71,30 eur a kúpnu cenu za mobilné zariadenie vo výške 363,30 eur.

2. V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 10.1.2025 vydaný platobný rozkaz sp. zn. 40Up 1898/2024, ktorý sa však nepodarilo doručiť žalovaného do vlastných rúk na adresu jeho pobytu.

3. V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa a zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 2.4.2025 a je vedená pod sp. zn. 18Csp 39/2025.

4. Z dôvodu, že súdu sa nepodarilo všetkými dostupnými prostriedkami doručiť žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk, súd postupom podľa § 116 ods. 1 až 3 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 15.5.2025.

5. Podľa § 297, veta druhá, písm. b) C.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

Podľa § 151 ods. 1 C.s.p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

6. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 504,32 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b/ C.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.6.2025 o 8.20 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 2.6.2025.

7. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

8. Žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 16.9.2023 Zmluvu o poskytovaní verejne dostupných služieb (ďalej len „Zmluva“) s účastníckymi programami Veľký paušál. Zároveň k nej uzatvorili Dodatok k Zmluve (ďalej len „Dodatok k Zmluve“).

9. Dňa 16.9.2023 bola rovnako uzatvorená dohoda o splátkach, predmetom ktorej je dohoda o splátkach kúpnej ceny za zariadenie Apple iPhone 11 64GB black Refresh s dohodnutou kúpnu cenou vo výške 364,60 eur rozdelenou do 24 mesačných splátok po 15,15 eur.

10. Podľa bodu 2.6. Dodatku k Zmluve cit.: „V prípade porušenia ktorejkoľvek zmluvnej povinnosti Účastníka uvedenej v bode 2.5 tohto článku je Účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške (zaokrúhlenej na celé eurocenty nadol) vypočítanej v závislosti od reálnej doby trvania Dodatku. Základ pre výpočet zmluvnej pokuty uvedený v Tabuľke č. 1 tvorí rozdiel medzi Spotrebiteľskou (maloobchodnou) cenou zariadenia a Kúpnu cenou zariadenia a zodpovedá zľave poskytnutej Podnikom Účastníkovi zo Spotrebiteľskej (maloobchodnej) ceny zariadenia z dôvodu záväzku Účastníka užívať služby podľa Dodatku po dohodnutú dobu viazanosti. Základ pre výpočet zmluvnej pokuty predstavuje maximálnu výšku zmluvnej pokuty, ktorá sa znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia Dodatku do porušenie niektorej zo zmluvných povinností podľa bodu 2.5 tohto článku. Suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca: (Doba viazanosti – počet celých mesiacov, ktoré uplynuli od uzavretia Dodatku do porušenia zmluvnej povinnosti) x (základ pre výpočet zmluvnej pokuty uvedený v Tabuľke č. 1/Doba viazanosti).

11. Žalobcu vystavil žalovanému faktúry za využitie služieb na základe vyššie uvedených Zmluvy, a to:

- faktúra č. 2740516403 splatná 10.10.2023 v sume 38,41 eur,
- faktúra č. 2745057732 splatná 9.11.2023 v sume 31,01 eur.

12. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

13. Podľa § 84 ods. 1 písm. a) zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len zákon č. 452/2021 Z.z.), zmluvou o poskytovaní služieb, vrátane služby prístupu k internetu, sa podnik zaväzuje zriadiť pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať služby.

14. Podľa § 86 ods. 1 písm. a) zákona č. 452/2021 Z.z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejne dostupnú službu.

Podľa § 86 ods. 4 písm. b) zák. č. 452/2021 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejne dostupnú službu podľa zmluvy o poskytovaní služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 588 OZ, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 odsek 4 písmeno k) a t) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Žalobcu vystupuje ako poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný neuzatvoril predmetnú Zmluvu a jej Dodatok v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (aj zo samotnej zmluvy o pripojení je zrejmé, že účastníkom je Fyzická osoba - nepodnikateľ). Predmetný vzťah je preto potrebné v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ posudzovať ako vzťah spotrebiteľský.

16. Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k Zmluve je preukázané, že žalovaný si nesplnil svoju základnú povinnosť zo Zmlúv, a to riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb. Preto sa v tejto časti žalobca dôvodne domáhal súdnej ochrany, keďže tieto skutočnosti neboli v konaní rozporované, a to suma za fakturované služby vo výške 69,42 eur. Rovnako nebolo rozporované, že žalovaný neuhradil žiadnu splátku kúpnej ceny za mobilné zariadenie, preto bola žaloba dôvodná aj čo do kúpnej ceny za mobilné zariadenie.

17. Žalobcovi bolo dôvodné priznať aj úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vo výške 9,50 % ročne odo dňa uvedeného v žalobe, t.j. od 7.2.2024, keďže žalovaný svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetných Zmlúv a Dodatkov platiť za dodané služby nesplnil v dodatočnej lehote splatnosti.

18. Súd v súvislosti s uplatnenej zmluvnou pokutou poukazuje na to, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenenia v texte právneho úkonu - Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednání ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 53/2021).

19. Vo vzťahu k zmluvnej pokute v rovnako znení v súlade s ust. § 53a OZ poukazuje na právoplatný rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. ... cit: „51. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.XX. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.53. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.54. Je potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.55. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná

o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.⁵⁶ Podľa Dodatku k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A22393932 bola zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti vo výške 114,40 eur. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda zmluvná pokuta je dojednaná výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov. Zmluvná pokuta uvedená v Dodatku vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute.⁵⁷ V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. ⁵⁸ Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažuce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času porušenia povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.⁵⁹ Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).⁶⁰ Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/3/2020 zo dňa 14.05.2020, v ktorom odvolací súd uviedol: „odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5Csp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. Csp/469/2017 zo dňa 22.3.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/170/2016 zo dňa 26.09.2017, sp.zn. 20Cop/12/2017 zo dňa 28.02.2017.⁶¹ V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.5.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove, najmä na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, sp.zn. 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.1.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich.⁶² Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7CoCsp/10/2020 zo dňa 27.05.2020 uviedol: „Odvolací súd sa plne zhoduje s názorom prvoinštančného súdu v tom, že zmluvná pokuta uplatnená žalobcom v konaní na základe

uvedených ustanovení dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení so smernicou Rady 93/13 EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), nakoľko požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil záväzok, aby zaplatil zmluvnú pokutu spočívajúcu v rozdieli medzi trhovou cenou mobilného telefónu poskytnutého žalovanej a jeho akciovou cenou ako sankciu spojenú s nesplnením jej záväzku, ktorej výška má byť zo strany žalobcu znižovaná v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Z obsahu uvedeného dojednania o zmluvnej pokute však ani podľa názoru odvolacieho súdu nie je jednoznačne zrejmý presný spôsob jej výpočtu žalobcom pri tzv. pomernom znižovaní zmluvnej pokuty. Bežný spotrebiteľ pri uzatváraní dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb nemá v danom okamihu možnosť pochopiť text dojednania o zmluvnej pokute a už vôbec si nemôže vytvoriť obraz o tom, v akej výške môže byť sankcionovaný zmluvnou pokutou v prípade porušenia povinnosti zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku. Žalobcom formulované dojednanie o zmluvnej pokute (na formáte A4) je pre bežného spotrebiteľa neprehľadné a pochopenie zistenia spôsobu výpočtu a jej konkrétnej výšky v čase uzavretia zmluvy, resp. dodatku k nej, bežným spotrebiteľom prakticky nemožné. Odvolací súd je preto toho názoru, že spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty v danom článku dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb nebol vyjadrený jednoznačne tak, aby ho mohla žalovaná ako bežný spotrebiteľ v čase jeho uzatvárania pochopiť a súčasne zistiť jej konkrétnu výšku, pre prípad toho ktorého porušenia zmluvnej povinnosti. 18. Odvolací súd navyše dodáva, že ani samotné porušenie zmluvnej povinnosti, ku ktorej sa dohoda o zmluvnej pokute podľa ust. čl. 2 bod 2.5 písm. a/ Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. X. zo dňa 17.10.2017 vzťahovala, nebolo vymedzené úplne jednoznačne, keď túto zmluvnú pokutu bol žalobca oprávnený uložiť aj za porušenie povinnosti uhradiť včas a riadne „iný“ peňažný záväzok účastníka voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku „inú“ platbu, ktorú bol účastník povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejednalo o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník bol povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku). Uvedené potom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko v čase uzavretia dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb žalovanej ako spotrebiteľovi nemohlo byť zrejmé, o koľko presne sa zníži nárok žalobcu na zmluvnú pokutu v prípade porušenia tej ktorej povinnosti, resp. aká je konkrétna výška zmluvnej pokuty pri porušení konkrétnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľom.“ 63. Obdobná regresívna zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti napríklad aj rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5CSp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves č.k. sp/469/2017 zo dňa 22.3.2018.64. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. 65. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Súd zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej

kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade iso zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v§ 52 a nasl. ustanovení OZ a neprimerane vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť tzv. moderačné

právo upravené v § 545a OZ. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať -moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESLP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok D. proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok F. a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998- I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).⁶⁶ Všetky výhody alebo „benefity“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyt služieb minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.⁶⁷ Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície, „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu, a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.^{XX} Aj pri takomto vzťahu je však potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej poskytnutej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu ani nežiadal.⁶⁹ Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné

znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí dátové zariadenie a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v regresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri službách a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy, opätovne aj so sadzbami DPH. Žalobca mal popri tom mnoho iných možností ako zabezpečiť prípadné „vrátenie výhod“ nedodržaním zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného dátového zariadenia alebo služieb, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, mravov a zvyklostí v podobe dodatočného účtovania DPH, či vymáhanie nárokov.⁷⁰

Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.⁷¹ Súd zdôrazňuje, že nemá v úmysle chrániť bezbrehé a nezodpovedné správanie sa spotrebiteľov, avšak s prihliadnutím na vyššie uvedený názor, ktorý bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach s obdobnými nárokmi zo strany súdov prvej inštancie, ale aj zo strany odvolacích súdov, ohľadne čiastočne regresívnej zmluvnej pokuty, súd takýto nárok na zmluvnú pokutu nemohol priznať.⁷² V súvislosti s vyššie uvedeným a nepriznaním regresívnej pokuty pri žalobách mobilných operátorov je potrebné porovnať aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11CoCsp/20/2021 z 27. 01. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/53/2021 z 15. 03. 2022, tiež Krajského súdu v Prešove sp.zn.17CoCsp/50/2021 z 12. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2021 z 28. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/52/2021 z 25. 5. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn.2CoCsp/12/2022 z 15. 6. 2022. Je potrebné porovnať tiež závery skorších rozhodnutí Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018, sp. zn. 5Co/328/2017 a Krajského súdu v Trnave z 18. júla 2018 sp. zn.11Co/77/2017.⁷³ V obdobných veciach ohľadne regresívnych pokút žalobcu súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9CoCsp/32/2021 z 18. 5. 2022: „Takáto zmluvná podmienka spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa z dôvodov, že zmluvná pokuta nezohľadňuje výšku pohľadávky, vzniknutej porušením záväzku. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto neplatnú v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák., z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie. Pohnútkou žalovaného, ktorá ho viedla k uzavretiu zmluvy a dodatku nie je rozhodujúca, a svedčí skôr o obchodnej praktike žalobcu vychádzajúcej z poznania konania priemerného spotrebiteľa, ktorý uprednostní zľavu z ceny. Rozhodujúci je obsah dohody o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve, ktorý je objektívne spôsobilý poškodiť spotrebiteľa. Sankcia spočívajúca v regresívnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti, a zároveň sa odvíjať od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pokiaľ sa aj žalobca snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrený v dennom klesaní základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia poskytovania služieb, nezohľadnil výšku nesplneného záväzku. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu zľavy a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje voľbu, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne.“ (porovnaj tiež v obdobnom prípade žalobcu rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/52/2021 z 20. 4. 2022).“

20. Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu súd preto považuje za nárok uplatnený z neprijateľnej, a preto neplatnej zmluvnej podmienky, rovnako poukazujúc na zákaz jej ďalšieho používania v súlade s ust. § 53a OZ. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

21. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žalobca mal v konaní čiastočný úspech vo výške 85,86%. Neúspešný bol v rozsahu 14,14%. Preto mu patrí nárok na náhradu trov konania vo výške 71,72% (85,86 – 14,14), o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.